

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

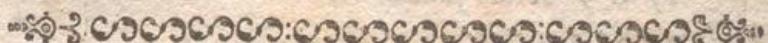
XII. De bonorum ecclesiasticorum alienatione & acquisitione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](#)

tur. Parochi civitatum, quippe decimis destituti, vix quidquam certi habent, quo semet ac collaboratores presbyteros exhibeant, si has retributiones amputaveris.

1) *Bles. art. 51. Melodun. art. 27.*

X. HODIERNO jure igitur quatuor sunt bonorum ecclesiasticorum species: *oblationes* prorsus liberæ; *fundi* aliaque immobilia; *decimæ*; *retributiones* fortuitæ, sed *exigibles*. De immobilibus autem & decimis est, quod seorsim exhibebimus.

C A P. XII.
DE BONORUM ECCLESIASTICORUM ALIENATIONE ET ACQUISITIONE.

I.

Immobi-
lia

ECCLESIA bona immobilia nec libere acquirere, nec libere alienare potest. Deo enim consecrata, in neminis proprietate sunt, & qui in iis præter præscriptum canonum versantur, *sacrilegium* committunt¹. Principio quum satis perspecta esset probitas Episcoporum, & servos manumittere, & vasa sacra, redimendorum captivorum caussa, distrahere, & redditus ministris Ecclesiae assignare, & monasteria condere potuere². Quibus quum nonnulli abuterentur, res ad concilia delata est, e quibus prodiere canones, quibus Episcopis, aliisque bonorum ecclesiasticorum administratoribus, omnis alienatio interdicitur,

ne ministri & pauperes languerent³. Succenturiantur principum constitutiones. L E O enim⁴ alienationem bonorum Ecclesiæ Constantinopolitanæ prohibuit, quod edictum ad omnes Ecclesias extendit JUSTINIANUS⁵. Tales constitutiones necessario fuere postmodum renovandæ, quia Ecclesiastici, solum usumfructum habentes, nonnumquam magis emolumenta e bonis haurienda, quam successorum utilitatem spectarunt, præsertim novissimis temporibus, quum non feligerentur optimi. Per alienationem autem intelligitur donatio, venditio, permutatio, oppignoratio & si qui sunt alii actus dominii translativi⁶.

1) C. 12. q. 2. c. 1. 2. 3. 4. 2) Ibid. c. 66. c. 73.

3) Ibid. c. 18. 19. 20. 21. 25. C. 41. c. 6. X. de reb. eccl. alien. 4) l. jubemus C. de sacr. eccl. eccl. alien.

5) Nov. 7. Nov. 120. 6) C. 5. X. de reb. eccl. alien.

II. SUNT tamen & utiles Ecclesiæ alienationes, veluti si ædes ruinose in emphyteusin dantur, vel silvestria loca aut aliæ terræ incultæ colonis permittuntur¹. Si terræ prope positæ cum longe positis commutantur². Jure veteri in his sola Episcopi auctoritas & cleri consensus desiderabatur³. Exemptiones autem recursum ad pontificem aperuerunt iis, qui Episcopo non sunt subjecti: sed id fere hodie negligitur, modo nulla subsit collusio, quæ omnem alienationem vitiat. In Francia regis auctoritas accedat oportet, qua protectoris Ecclesiarum & canonum custodis.

1) Nov. 7. c. 3. Nov. 120. c. 6.

2) C. 12. q. 2. c. 53. Nov. 128. c. 7. C. 1. X. de reb. permut. 3) C. 12. q. 2. c. 51. c. 52, inf.

ab epi-
scopo,
consen-
tiente ca-
pitulo,

III. IN alienandis igitur bonis ecclesiasticis, si v. gr. capitulum ad æs alienum diluendum terram tenuis proventus distrahere cupit, in Francia hic ordo servatur, ut capitulum faciat senatus consultum, quod Episcopus adprobat, & rex, a capitulo implorandus, confirmat, permissa alienatione. Rescriptum regium a capitulo offertur homologationi senatus supremi, quem *parlamentum* vocant, qui, antequam petitioni subscribit, perspecta procuratoris generalis oratione, responderet, se dispecturum de commodo & incommodo: quod judici regio in illa provincia demandatur. Cunctis rite peractis sub hasta publica post consuetas publicationes auctionesque terra plus licitanti addicitur¹. Hæc solemnia si negliguntur, alienatio nulla est, neque vel primus acquirens, vel ejus heredes vel longissimi temporis præscriptione, vel possessione tuti sunt. Sed si titulus vitiosus non amplius appareat, & res ad tertium bonæ fidei & justi tituli possessorem pervenerit, XL. annis præscribi potest. Etiam si autem Episcopi sufficiat auctoritas, sæpe tamen pontifex, ut acquirens eo tutior sit, pro permitenda vel confirmanda alienatione adiri solet². Cujus auctoritas ad alienationes illas generales, quas sæculi XVI. infasta fata flagitarunt, accessit, adjectis solemnibus particularibus³. Procerarum arborum excisiones, quum alienationis species sint, non nisi rege volente fieri possunt, cautione addita, pretium utiliter locatum iri.

1) *Mem. du Clergé part. 3. tit 6. 2) Cl. I. de reb. eccl. al.*

3) *Mem. du Clergé part. 4. tit. 6.*

IV. NEC alienationibus solum, sed & deteriorationibus, quibus successorum conditio durior redditur, obviam itum est, prohibitis bonorum ecclesiasticorum locationibus per anticipationem h. e. semestri spatio ante, quam possessio prædiorum urbanorum, & duabus annis ante, quam possessio prædiorum rusticorum vacua sit¹. In Francia extraneis, nobilibus, & magnatum ministris conductiones tales interdictæ sunt, quia haud facile ad solendum compelli possunt². Prospectum est etiam reparationibus, quibus regii procuratores invigilant.

1) Concil. Trid. sess. 25. c. 11. 2) Statut. Bles. art. 48.

V. TANTA cura quum bona Ecclesiæ observarentur, lapsu plurium sæculorum compertum est, Ecclesiæ plurima prædia possidere, in quibus multa usurpata. Unde metuendum erat, ne Ecclesia, semper acquirens, immobilium acquisitio-nes in Francia interdi-
numquam alienans, omnium immobilium vel majoris partis domina fieret. In rem publicam, cuius interest, ut multi fundi sint in commercio, multum incommodi; in magnates & in regem, ob census & tributa, maxime realia, ingens detrimentum redundavit, præsertim quum olim ob feuda possessores tenerentur ad servitia personalia. Quare clericis & præsertim communitatibus regio edicto generatim omnes acquisitiones fuerunt prohibitæ; neque rex dispensat, nisi domino prius indemnitas, & regi amortisationis jus præstitum.

VI. INDEMNITAS est conventio cum domino de certa pecunia summa solvenda pro minis in-

de muni-
tas;

regi jus
amortisa-
tionis
præsti-
tum.

jactura commodorum, quæ ex prædii tributis, censibus, operis, venditionibusque in posterum sperare posset: Vel, si dominus nolit pretium, de homine vivente & moriente substituendo, quo moriente census in tali mutatione debiti solvantur, aliusque homo substituatur. *Amortisatio* est pretium regi solendum de prædio, quod devenit in *manus mortuas*, hoc est, in proprietatem clericorum, qui publicis oneribus non conferunt, ut laici. Si hoc negligitur, detentores obnoxii sunt censi, novis acquisitionibus subinde imposito, tamquam mulctæ eorum, qui legibus regni neglectis nova prædia sibi compararunt.

VII. Est & alia restringendi acquisitiones Ecclesiarum ratio in Francia excogita, dum universa *beneficiariorum* hæreditas, nulla ratione habita proventuum ex redditibus ecclesiasticis, ad consanguineos eorum defertur¹⁾.

1) *Consuet. Paris. art. 336.*

C A P. XIII. D E D E C I M I S.

I.

Decimæ.

QUANTUMVIS maximo studio sequiora sæcula in decimis ubique commendandis desudarint; variis tamen limitibus hoc jus moribus circumscriptum legitur. *Personales* seu industriales in plerisque parochiis exoleverunt, & *reales* non amplius de fructibus *civilibus*, veluti ædium locationibus & pensionibus solvuntur, quippe ad solos fructus *naturales* restrictæ.